

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 29 kwietnia 2025 r.

Poz. 2139

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.65.2025.DM WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały NR VII.68.2025 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Animacji Kultury i Rekreacji.

UZASADNIENIE

W dniu 28 marca 2025 r. Rada Gminy Szudziałowo podjęła uchwałę NR VII.68.2025 w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Animacji Kultury i Rekreacji.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 kwietnia 2025 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności. Przeprowadzona analiza wykazała, iż ww. uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, dalej jako „ustawa o działalności kulturalnej” (Dz. U. z 2024 r. poz. 87) w zakresie, w jakim reguluje wyznaczenie pracownika do wykonywania zadań w zastępstwie dyrektora w razie jego usprawiedliwionej nieobecności. Wskazany przepis prawa stanowi, iż statut instytucji kultury może przewidywać utworzenie stanowiska zastępcy dyrektora lub stanowisk zastępców dyrektora. W takim przypadku statut określa liczbę stanowisk zastępców dyrektora oraz tryb ich powoływania i odwoływania.

Przepis art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o działalności kulturalnej upoważnia radę gminy wyłącznie do określenia organów zarządzających i doradczych instytucji kultury oraz sposobu ich powoływania, a nie do stanowienia w sprawach pracowników instytucji kultury. Tym samym, podejmując uchwałę w sprawie nadania statutu instytucji kultury bądź jej zmiany, będącej aktem prawa miejscowego, rada gminy powinna ściśle przestrzegać udzielonego jej upoważnienia ustawowego, określonego w art. 13 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej. Określając granice upoważnienia do uchwalenia statutu, ustawodawca jednocześnie sprecyzował w art. 13 ust. 2 pkt 1-6 ustawy, jego zakres przedmiotowy. Redakcja przepisu prowadzi do wniosku, że ma on charakter normy bezwzględnie obowiązującej, a wyliczenie w nim zawarte ma charakter enumeratywny. Oznacza to, że wskazany został katalog zamknięty kwestii, które powinny zostać unormowane w statucie. Użycie sformułowania „statut zawiera” świadczy o całościowym uregulowaniu i tym samym wyklucza możliwość uznania, że jest to przykładowe uregulowanie zakresu statutu, gdyż w takim wypadku racjonalny ustawodawca użyłby zwrotów „w szczególności”, które wskazywałoby na przykładowy, otwarty charakter wyliczenia.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 17 września 2018 r., sygn. akt IV SA/Gl 580/18 podkreślił, że: „Nie ulega wątpliwości, że instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora, który zawierać ma wyraźnie wskazaną w ustawie treść. Katalog spraw jakie stanowią treść statutu jest katalogiem zamkniętym, nie poprzedzonym określeniem „w szczególności” pozwalającym uchwalodawcy na poszerzanie zawartości aktu”.

Zatem, pracownik zastępujący dyrektora w instytucji kultury, w której nie przewidziano zastępcy dyrektora - tak jak w przedmiotowej sprawie - nie może być w żaden sposób wskazany w statucie. Statut może przewidywać jedynie utworzenie stanowiska zastępcy dyrektora lub stanowisk zastępców dyrektora.

Podsumowując, akty prawa miejscowego wydane przez organ stanowiący mogą być stanowione wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, a ich zakres regulacji jest wyznaczony ramami udzielonego upoważnienia. Odstąpienie od tej zasady narusza związek materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając powyższą argumentację na uwadze, stwierdzenie nieważności analizowanej uchwały w całości, jest w pełni uzasadnione.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska